

Fokozottabban áll ez az olyan szerződéseknél, amelyek az utolsó évek alatt kötöttek, mert hiszen az ilyen szerződések kötésekor a feleknek kellő gondosság mellett számolniok kellett a közterhek emelésének vagy új közterhek behozatalának pozitív lehetőségével.

Dr. Gl. A.

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT.

A vagyonközösség megszüntetése céljából tartott árverésen történt ingatlanmegszerzés esetén a vevő a vételár azon hányada után, amely az ő árverés előtti tulajdoni arányának megfelel, a vagyónát-ruházási illetéket nem tartozik megfizetni. (Közigazgatási Bíróság 2.013/1927. P. szám.) Az árverési jegyzőkönyv szerint a n.-i 290. számú telekkönyvi betétben A. I. 1—2. sor-, 294—295. hrsz. alatti ingatlanok a vagyonközösség megszüntetése céljából adattak el.

Árverési vevőkként szerepelnek Cz. Józsefné és társai, akik — a panasz szerint — az elárverezett ingatlanoknak már az árverést megelőzően $\frac{2}{8}$ részben tulajdonosai voltak és így csupán $\frac{6}{8}$ részt szereztek meg azon.

Minthogy pedig az 1920. évi XXXIV. t.-c. 103. §-a esetén ingatlanok árverésén történt megszerzése esetén ugyanazon szabályok állanak, mint az adásvételre, vagyis — miként az 1908. évi XLI. t.-c. 24. §-a ki is mondja — a vevők a vételárnak azt a hányadát, mely az ő tulajdoni arányuknak megfelel, külön megfizetni nem kötelesek és így illetékkivetésnek sincs helye erre a részre: amit még külön ki is emel az 1920. évi XXXIV. t.-c. 114. §-a, amely ugyancsak kimondja, hogy a vagyonközösség megszüntetése esetén csupán arra a részre van helye illetékkivetésnek, amely az illető tulajdoni arányán felül megszerzett: ugyanezért elrendelni kellett, hogy az illetékkivetésnél az az arány, melynek az árverési vevők már az árverési vétel előtt tulajdonosai voltak, figyelmen kívül hagyassék és csupán az a többlet vétessék illeték alá, amelyet ők mint árverési vevők megszeréztek.

Ha a bíróság az alperest a felperes pernyertességének fokával arányban álló perköltségben marasztalta, az alperes a határozati illetéknek olyan hányadát tartozik megfizetni, amely hányada a megítélt érték a kereseti követelésnek és ezenfelül még a határozati illeték fennmaradó részének felét. (Közigazgatási Bíróság 10.353/1927. P. szám.) A királyi ítélőtábla ítéleti indokolása szerint az alperes panaszost a pernyertesség fokával arányban álló költségekben marasztalta. A pertárgy értéke a királyi ítélőtábla ítélete szerint 22,192.500 korona, a marasztalás tőkeösszege pedig 8,536.825 korona. Ezek szerint a marasztalás aránya — a

pertárgy értéke úgy viszonylik a 100-hoz, mint ahogy a marasztalási tőkeösszeg az X-hez — 40%. Az alperes panaszos tehát a helyesen kiszámított 45 aranykorona 90 a.-fillér határozati illetéknek 40%-át, vagyis 18 aranykorona 36 aranyfillért az arányhoz képest, a fentmaradó 60%-nak felét, azaz 13 aranykorona 77 aranyfillért pedig azért tartozik viselni, mert a perköltségek 60%-ban kölcsönösen megszüntetteknek tekintendők, s ezért a megszüntetett perköltségek arányának megfelelő határozati illeték az 1914. XLIII. t.-c. 55. §-a első bekezdésének rendelkezése értelmében a feleket fele-fele részben terheli. A fentiek szerint tehát a panaszos a határozati illetékből 32 aranykorona 13 aranyfillért tartozik fizetni.

Nem helytálló a panaszosnak az az érvelése, hogy miután a bíróság a perköltségnek csak aránylag kis részében marasztalta, a határozati illeték fizetésére azonban nem kötelezte, — ezért határozati illeték őt nem terhelheti. Ez az álláspont azért nem helytálló, mert a határozati illeték viselésének kérdését nem a perbíróságok döntenek el, hanem azt a fennálló illetéki jogszabályok szabályozzák.

A községi villany és légszszműveknél a mérőkészülékek felszereléséből és fenntartásából eredő bevétel akkor sem esik forgalmi adó alá, ha a község az áramot nem maga termeli, hanem transzformálja. (Közigazgatási Bíróság 16.938/1929. P. szám.) Nem vitás, hogy a P. város tulajdonát képező villamostelep és légszsztelep a városnak olyan üzemei, amelyeknek kizárólag a villanyáram és légszsz szolgáltatásából származó bevételei az 1921. évi XXXIX. t.-c. 37. §-ának 3. pontja értelmében nem esnek általános forgalmi adó alá.

Ezen törvényben biztosított adómentességen nem változtat azon körülmény, hogy a városi villanyos telep időközben a villanyáram technikai előállítását beszüntetve, gazdaságosabb célból az áramot a D. vállalatától szerzi is be és a saját üzeme útján adja tovább fogyasztóinak, mert sem a most hivatkozott törvényszakas, sem a 130.000/1921. P. M. sz. végrehajtási utasítás idevonatkozó 23. §-ának 1. bekezdése nem követeli meg, hogy a szállított villanyáramot a városi (községi) műveknek kell előállítaniok, csak azt, hogy a villanyáram szolgáltatásnak községi vagy városi kezelésben levő villamossági művek által kell történnie, aminthogy itt is történt.

Panaszos terhére nem is ezen a címen, hanem azért írták elő a sérelmezett általános forgalmi adót, hogy a villanyáram és légszszszállításokkal kapcsolatban alkalmazott villanyáram-és légszszmérők bérdíjában az 1921. szeptember 1-től, illetve az 1924. január 1-től az 1926. évi május 31-ig terjedő időben beszedett bevételeit nem adózta meg.

Panaszos ezen forgalmi adó kirovásának a jogosságát azon okból támadja, hogy a mérőkészülékek felszerelése és fenntar-